

Medicinhåndtering af Antidiabetika

Gældende for sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter i Center Pleje og Omsorg samt i Boformen ”Søparken” i Center Familie og Handicap

Baggrund for udarbejdelse af vejledningen	<p>På baggrund af nedenstående typiske fejl med antidiabetika, er der behov for en styrket indsats ifm. dispensering/administration af antidiabetika.</p> <p>Typiske medicinfejl med antidiabetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Langsomt- og hurtigvirkende insulin forveksles. Enten administreres den forkerte insulinpen eller de to insuliners dosis forveksles. • Der bliver ikke handlet på eller reflekteret over de blodsukkerværdier, der måles. • Manglende koordinering mellem glucose-drop/ernæring og insulin-drop. <p>Konsekvensen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • For højt eller for lavt blodsukker (Hyperglykæmi og hypoglykæmi).
Formål	<p>Formålet med vejledningen er, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre at patienten får den rigtige medicin på det rette tidspunkt. • Arbejdsgange omkring medicinering af patienter, der er i behandling med antidiabetika er sikre og forståelige. • De rette kompetencer er til rådighed for arbejdet. • Roller og ansvarsfordeling er tydeligt defineret og dokumenteret i Nexus. • Alle involverede medarbejdere har den tilstrækkelige viden om antidiabetika.
Definition af ansvarsfordeling	<p>Behandlingsansvarlig læge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinerer medicinen • Udfører kontinuerlig kontrol af behandlingen • Informerer sundhedsfaglig medarbejder om resultat af kontrollen. <p>Leder af sygeplejen skal sikre, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der er udarbejdet ”Faglig vejledning for medicinhåndtering af antidiabetika” • Medarbejderne ansat i Sygeplejen er bekendt med vejledningen • De involverede sygeplejersker har kompetencerne til at varetage opgaven. <p>Leder af hjemmepleje og ældrecentre skal sikre, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejderne er bekendt med vejledningen • De involverede social- og sundhedsassistenter har kompetencerne til at varetage opgaven. <p>Sundhedsfaglig medarbejder skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følge ”Faglig vejledning for medicinhåndtering af opioider” • Opdatere FMK og dispensere medicinen jf. ordinationen fra behandlingsansvarlig læge. • Kontakte behandlingsansvarlig læge ved mistanke om fejl i ordinationen • Kontakte behandlingsansvarlig læge ved manglende dokumentation efter opfølgning på behandlingen
Gældende for	Alle sundhedsfaglige medarbejdere i Center Pleje og Omsorg, Rebild Kommune, der er involveret i behandling med antidiabetika.
Borger målgruppe	Patienter i Center Pleje og Omsorg, Rebild Kommune, der modtager behandling med antidiabetika og hvor kommunens sundhedsfaglige medarbejdere er involveret i behandlingen

Fortsætter på næste side

Procedure for dispensering og administration af antidiabetika

<p>Sikring af sundhedsfaglige medarbejderes nødvendige kompetencer ift. medicinhåndtering af antidiabetika – herunder instruktion af personalet</p>	<p>Alle sundhedsfaglige medarbejdere introduceres til Rebild Kommunes ”Instruks for medicinhåndtering” og ”Faglig vejledning for medicinhåndtering af antidiabetika” ved deres ansættelse.</p> <p>Ovennævnte instruks/vejledning gennemgås løbende på ERFA møder i sygeplejen samt assistentmøder i hjemmeplejen og på ældrecentrene.</p> <p>Sundhedsfaglige medarbejdere laver egenkontrol på medicindispensering hver 12. uge.</p>
<p>Kontrol af overensstemmelse mellem dispenseret medicin og ordinationen i FMK</p>	<p>Manuel dispensering: Efter dispensering afstemmes alle doseringsæskerne med det samlede antal tabletter på hvert enkelt angivet tidspunkt på døgnet i hhv. FMK og medicinæsken.</p> <p>Dosisdispensering: Ved modtagelse af dosisdispenseret medicin afstemmes det første døgn dispenserede medicin med ordinationerne i FMK.</p> <p>Medicinadministration af tabletbehandling: Inden udlevering af medicinen afstemmes det dispenserede antal tabletter med det antal tabletter, som er ordineret i FMK.</p> <p>Medicinadministration af antidiabetika i insulin pen: Pennene skal ligge adskilt i medicinbeholdningen og der tages kun én pen frem ad gangen. Penne med PN-insulin opbevares særskilt og mærkes tydeligt med, at de kun skal bruges til PN jf. ordinationen i FMK</p> <p>Medicinadministration af antidiabetika infusionsvæske: Præparatnavn, styrke og dosis på æsken/beholderen afstemmes med ordinationen i FMK inden indgift af præparatet.</p>
<p>Procedurer for dokumentation af medicinordinationer</p>	<p>Jf. ”Arbejdsgangsbeskrivelse for medarbejdere i CPO” for hhv. Sygeplejersker og Social- og sundhedsassistenter, er sundhedsfaglige medarbejdere forpligtet til at gennemgå og behandle ”MedCom og FMK-adviseringer” i eget område, minimum to gange pr. vagt.</p> <p>Ordinationer dokumenteres i FMK og dokumenteres ikke andre steder i borgerens journal. Der kan dog henvises til en ordination i FMK i den aktuelle Helbredstilstand, hvis det findes strengt nødvendigt.</p> <p>Der kan ligeledes henvises til en konkret ordination i dokumentationen i Målinger -> Blodsukkermåling, fx: ”Ved for højt blodsukker jf. behandlingsansvarlig læges angivne værdier, gives hurtigvirkende insulin jf. ordinationen i FMK”.</p>
<p>Identifikation af patienten og patientens medicin</p>	<p>Patienten skal oplyse navn og cpr. nummer og dette skal stemme overens med navn og cpr. nummer på dosisæsker eller dosisdispenseret medicin.</p>
<p>Dispensering og administration af Antidiabetika Fortsætter på næste side</p>	<p>Antidiabetika dispenseres og administreres jf. ordinationen i FMK. Der skal være øget opmærksomhed på administrationen af disse præparater og følgende skal derfor dobbeltkontrolleres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lægemidlets navn • Styrke og dosis • Enheder (fx mg og ml) • Lægemidlets anvendelse (Er det ordineret til fast brug eller til PN) • Reflekter over målte blodsukkerværdier og handle på eventuelle skæve værdier. • Infusionshastighed, - Retningslinje og ordinationen i FMK fra udskrivende sygehusafdeling og/eller ordinerende læge følges <p>Behandling med antidiabetika infusionsvæske varetaget af sundhedsfaglige medarbejdere i Rebild Kommune, skal ske på baggrund af gældende retningslinjer fra udskrivende afdeling.</p> <p>Sundhedsfaglige medarbejdere skal have fokus på evt. ændringer ifm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behandling omkring operationer, Retningslinje og ordinationen i FMK fra udskrivende sygehusafdeling og/eller ordinerende læge følges • Behandling ved flydende ernæring, - Retningslinje og ordinationen i FMK fra udskrivende sygehusafdeling og/eller ordinerende læge følges • Monitorering af blodsukker

<p>Dispensering og administration af Antidiabetika Fortsat</p>	<p>Sundhedsfaglige medarbejdere skal være opdateret på lægemidlerne, især på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De forskellige typer af antidiabetika og deres anvendelse • Beregning af dosering, - Retningslinje og ordinationen i FMK fra udskrivende sygehusafdeling og/eller ordinerende læge følges.
<p>Symptomer på hhv. hyper- og hypoglykæmi</p>	<p>Symptomer på hyperglykæmi, patienten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Føler sig træt • Har kvalme • Får mundtørhed • Skal ofte tisse • Er mere tørstig end normalt <p>Symptomer på hypoglykæmi, - patienten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sveder • Ryster • Føler sig mat • Har hjertebanken • Bliver svimmel • Får hovedpine og kvalme • Får koncentrationsbesvær • Kan få kramper • Besvimer
<p>Ansvars- og opgavefordeling mellem sundhedsfaglig medarbejder og behandlingsansvarlig læge, herunder telefonordinationer, ordinationsændringer, receptfornyelse, ophør eller pausering af antidiabetika</p>	<p>Den sundhedsfaglige medarbejder er forpligtet til at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opdatere FMK inden en medicindispensering eller administration påbegyndes. • Dokumentere telefonordinationer i FMK ved oprettelse af ”Lokal ordination” samt efterfølgende sikre opfølgning på denne og på lægens ordination i FMK, så ordinationen på antidiabetika ikke fremkommer som ordineret to gange. • Opdatere ordinationsændringer i FMK samt i den dispenserede medicin ved behov. • Anmode om receptfornyelse ved behov, så der altid er medicin nok ved næste dispensering/administration. • Opdatere FMK og dispenseret medicin ifm. ophør/pausering af antidiabetika. • Kontakte behandlingsansvarlig læge ved mistanke om fejl i ordinationen og/eller ved mangel på svar ifm. kontrol af behandlingen.
<p>Ansvars- og opgavefordeling mellem sundhedsfaglig medarbejder og behandlingsansvarlig læge i samarbejdet om den medicinske behandling, herunder opfølgning efter gennemgang og evt. revision af ordineret medicin samt aftaler om kontrol af behandlingens virkning og evt. bivirkninger</p>	<p>Efter gennemgang og revision af den ordinerede medicin, opdateres FMK af sundhedsfaglig medarbejder.</p> <p>Ved ændringer i medicinen gennemgås og ændres indholdet i dosisæskerne, så det stemmer overens med den ordinerede medicin i FMK.</p> <p>Er der ændringer ift. den dosisdispenserede medicin, kasseres dette og der bestilles medicin til manuel dispensering, indtil patienten igen kan få dosisdispenseret medicin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opfølgning på evt. senkomplikationer • Beskrivelse af behov for mund- og tandpleje samt evt. behov for kontakt til omsorgstandpleje/tandlæge <p>Giver ændringerne anledning til opdatering af borgers helbredstilstand, skal dette gøres.</p> <p>Opfølgning på virkning og bivirkninger dokumenteres i en ”Observation”, som danner relation med den aktuelle helbredstilstand.</p>
<p>Vejledningen er udarbejdet på baggrund af materiale fra</p>	<p>Styrelsen for patientsikkerhed; ”Sikre arbejds gange” Sikre arbejds gange Styrelsen for Patientsikkerhed (stps.dk) ”Antidiabetika” Medicin mod diabetes (antidiabetika) Styrelsen for Patientsikkerhed (stps.dk) Pro-medicin; Symptomer på hyper- og hypoglykæmi: http://min.medicin.dk/artikler/artikel/45</p>